

Afgiftekantoor
1700 DILBEEK 1

Driemaandelijke
nieuwsbrief van de
werkgroep
STRAATKINDEREN
VAN ALAGOINHAS
2 de trimester 2007
11^e jaargang nr. 2

V.U. Piet Paul
Zonnekouter 16
1700 DILBEEK

Pastoral Do Menor Nieuwsbrief

België-Belgique
P.B.
1700 DILBEEK 1
2/2788

Itterbeek, 20 juni 2007.

Beste Vrienden van Freddy,

Op het ogenblik dat ik dit inleidende artikeltje schrijf, weet ik dat Freddy in de loop van deze maand voor een korte adempauze terug naar Europa komt. Wanneer U dit leest, is de kans groot, dat hij alweer in zijn vertrouwde Alagoinhas vertoeft.

Het is nu eenmaal zo gegroeid dat iedere reis, elke verplaatsing, ik zou bijna zeggen: iedere stap die hij zet, gebeurt in functie van zijn "straatkinderen". Daarbij is deze benaming al lang niet meer toepasselijk op de vele honderden, ja duizenden beschermelingen die in de afgelopen jaren het geluk hadden in zijn opvangcentrum te mogen verblijven.

Letterlijk en figuurlijk haalde hij ze uit de riolen, van de vuilnisbelten en uit de klauwen van de straatbendes. Van verwenste paria's, zonder enig houvast wist hij weer jonge mensen met toekomst en vooruitzichten te maken.

Zijn gedrevenheid en volharding hebben in vele uitzichtloze situaties het onmogelijke mogelijk gemaakt.

We beseffen maar al te goed wat het betekent, dag in dag uit, vijfhonderd jongeren op te vangen, dwz. te halen en te brengen, eten te geven, te onderwijzen, op te voeden en op te leiden, enz...

Dit alles werd echter pas mogelijk door de gestadige uitbouw van de nodige infrastructuur. Al wat er nu staat aan gebouwen, beplantingen, water- en nutsvoorzieningen, het ontstond letterlijk uit het absolute "niets".

Mocht Freddy U onverwacht, bij zijn doorreis in België, soms contacteren, dan vragen wij U, dit alles nog eens te overwegen. Wij danken U alvast voor uw hulp en steun.

De redactie

**Nieuwsbrief van de Pastoral do Menor via e-mail of via de website ?
Help ons en kijk snel op de laatste bladzijde van deze brief !**

Pastoral do Menor de Alagoinhas

BR 101, Km 101 - Caixa Postal 48
48100-000 - Alagoinhas - Bahia
Fone (075) 442-1948
Fax (075) 422-2362
C.G.C. 16.130.585/0001-02
Insc. Estadual 37.186.366-NO

Alagoinhas, 10 juni 2007.

Beste vrienden van de "Pastoral do Menor de Alagoinhas",

Onlangs kreeg ik van iemand uit Europa een briefje waarin de schrijver melding maakte dat men ook bij jullie tegenwoordig te maken krijgt met de harde realiteit van straatkinderen, -tienaars en -jongeren. Ook bij jullie dus zijn er heel wat jongens en meisjes die omwille van zoveel, gekende en ongekende, redenen verplicht zijn om van de straat hun thuis te maken. Dat ook zij bij jullie gedoemd zijn om zich in benden te organiseren om te overleven. Ook in jullie steden, grote en kleine, staan er al kinderen en tieners aan de rode lichten om ruiten te wassen of gewoonweg om wat geldstukjes bijeen te bedelen; zijn er jongens en meisjes die op de stads- en gemeenteparken een beetje koffie proberen te verkopen, schoenen willen poetsen, ... Twee jaar geleden tijdens een kort verblijf in Europa las ik in de uitgave van de maand augustus van het Duitse weekblad "Der Spiegel" dat deze straatjeugd in Berlijn zelfs geschat werd op zo'n slordige 39.000 totaal verlaten en verwaarloosde meisjes en jongens. En zo las ik... ze lopen aardig in de weg!

En toch, beste lezer en lezeres, zijn het maar gewoonweg kinderen... Jongens en meisjes, zo maar los in de straten van de stad, als lelies op het veld...als lelies in de wind...

Ze hebben geen haven en geen thuis, geen liefde en geen tederheid, ze weten niet wat menselijke warmte is of wat het betekent beschermd te worden. "Ze stinken", zeggen sommigen. "Het zijn gewelddadige boefjes, aanranders, geperverteerden", zeggen weer anderen... Maar het zijn tenslotte maar gewoonweg kinderen...

Alleen zij die zich de moeite getroosten om deze kwetsbare en gekwetste vogels met een beetje meer aandacht te benaderen, kan ineens geconfronteerd worden met hartverwarmende feiten, geladen met een heel diepe gevoeligheid...

Op een van de samenkomsten met deze kinderen, tieners en jongeren, hier bij ons, hoorde ik ooit eens volgend diepgaand gebed over de lippen van Zé Carlos (11 jaar) gaan: "God, mijn lieve Vader, help toch a.u.b. alle straatkinderen, geef hen een thuis. Help vooral al die mensen die ons af en toe in onze nood bijstaan, die ons soms te eten geven en vooral een beetje menselijke warmte en liefde. God, mijn lieve Vader, help mijn familie waarvan ik niet meer weet waar ze woont, maar Gij moet het weten! Ga naar mijn familie toe, lieve Heer, en sta ze bij... mijn moeder... mijn vader... mijn broers... mijn zussen".

Alleen zij die zich de moeite getroosten om deze lelies in de wind te benaderen, kan zien dat het tenslotte maar kinderen zijn, verwaarloosd en overgelaten aan hun eigen lot, zonder uitzicht en zonder hoop... Het zijn kinderen, gewoonweg, zoals alle andere kinderen... die over de straten dwalen, zonder doel, zonder uitzicht...

Misschien rieken ze inderdaad niet fris, zoals gelijk welke andere mens die de mogelijkheid niet heeft regelmatig een bad te nemen of te douchen. Misschien zijn het boefjes, overvallers, drugverslaafden, gewelddadigen, geprostitueerden... maar het zijn maar gewoonweg kinderen... Zonder toekomst, zonder hoop. Zonder een thuis, zonder oriëntatie van ouders creëren ze mechanismen van zelfverdediging om niet direct ongenadig ten onder te gaan aan deze mensonterende en gruwelijke levensomstandigheden. Ze handelen simpelweg instinctief. Het instinct van overleven, aanwezig in elk mensenhart.

Velen ontvluchtten het ouderlijke huis als gevolg van zware aanhoudende mishandelingen van de ouders, van de stiefvader of de –moeder, van de tantes, de nonkels of van broers en zussen. Nu leven ze op de straat waar ze zich zo goed als mogelijk verdedigen van alle mogelijke gevaren die hier op alle mogelijke hoeken veelvuldig aanwezig zijn. De meesten worden dan ook nog eens mensonterend uitgebuit door de volwassen criminelen. Door gruwelijk fysiek en psychologisch geweld worden ze gedwongen te stelen, drugs te verkopen, mee te doen aan elke vorm van corruptie, zich te prostitueren. Velen dragen de littekens van dit geweld voor altijd verspreid over het gehele tere lichaam, nog volop in volle groeiperiode. Maar erger nog... dieper en pijnlijker zijn zeker de littekens gegrift en gedragen in hun opengescheurd hart, verbrijzeld door de eenzaamheid, door de verwaarlozing.

Welke soort toekomst staat hen te wachten? Wat zal er van deze lelies in de wind, vandaag al, maar zeker morgen, geworden? Hoe kunnen ze zich weren en verdedigen tegenover deze realiteit? Wat kan de maatschappij nog van deze kleine afgemaakte en vertrapte lelies verhoppen?

Beste lezer en lezeres, moest ge op zekeren dag één van deze hard gekwetste straatjongens of –meisjes op het lijf lopen, sta dan even stil en vraag hem of haar naar hun dromen, hun restjes van hoop, hun verborgen verwachtingen. En dan is het best mogelijk dat zij u zullen in de oren fluisteren dat ze een beetje speelgoed zouden willen krijgen, dat ze een goede thuis zouden willen hebben om beschermd te zijn tegen het dreigende geweld van hun bestaan, dat zij een schoot zouden willen die hen warmte en rust schenkt of gewoonweg een schouder om even hun hoofd op te kunnen laten rusten...

Misschien vragen ze eenvoudigweg de mogelijkheid om niet meer in het donker te moeten slapen, want daarvan hebben ze toch zo'n geweldige schrik.

Wie weet, misschien zeggen ze je dat ze zouden willen leren lezen... en schrijven... en rekenen...; dat ze willen deel uitmaken van de mensgeschiedenis; dat ze gewoonweg mens willen zijn zoals alle andere mensen; dat ze uit hun miserie willen geraken...; dat ze iemand willen zijn met een naam...

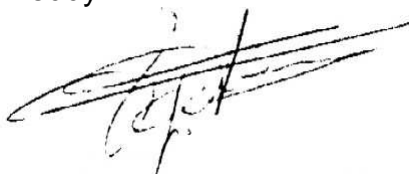
En moest ge, als mens die je bent, aan één van deze betrachtingen kunnen beantwoorden en voldoen, dan kun je er van op aan dat op dat ogenblik het mensdom een fantastische vooruitgang heeft geboekt... dat er opnieuw mag gehoopt worden dat "solidariteit" en "welzijn" woorden zijn met een hele rijke menswaardige inhoud...; dat er mag gehoopt worden dat de wereld beter wordt.

Zo zult ge voor het welzijn van deze kinderen en tieners uw steentje hebben bijgedragen. En moest het dan toch nog gebeuren dat hij of zij u benadert met onverschilligheid of agressiviteit, vergeef het hem/haar dan maar, want op dat ogenblik gebruikt hij/zij simpelweg weer eens zijn natuurlijke verdedigingsmechanismen, identiek als die van alle andere zwakke levende wezens die zich bedreigd weten wanneer ze gekwetst zijn...

Jezus zei: "Laat de kinderen en kleinen tot Mij komen, want van hen is het Koninkrijk der Hemelen!"

Met liefde en genegenheid,

Freddy

Brazilië, land in evolutie

Enkele weken geleden verscheen een publicatie van het Braziliaanse Bureau voor de Statistiek (IBGE) waarin het Brazilië van het jaar 2000 vergeleken werd met dat van 1940 op het vlak van religiositeit, etnische samenstelling van de bevolking, huwelijkstrouw, levensverwachting. Ook al zijn het statistische gegevens, dus gemiddelden die veelal de onderlinge (vooral regionale) verschillen maskeren, toch zijn enkele interessante evoluties naar voor gekomen uit dit onderzoek. Enkele voorbeelden:

- **religie: aanhang protestantse kerken neemt toe ten nadele van rooms-katholieke kerk:**

Brazilië wordt nog steeds vaak omschreven als het grootste katholieke land ter wereld. Uit het onderzoek van het IBGE blijkt dat één en ander hoogdringend gerelativeerd dient te worden. In 1940 noemde 95% van de Brazilianen zich rooms-katholiek. In 2000 was dit percentage teruggevallen naar 73,6%. In een land als Brazilië, waar in de loop der eeuwen een enorme vermenging van geloofsovertuigingen heeft plaatsgevonden (vooral tussen het door de Portugese kolonisator opgedrongen katholicisme en de reeds aanwezige inheemse vormen van religiositeit en die welke door de Afrikaanse slaven meegebracht werden), dient dit cijfer verder genuanceerd. Het katholicisme wordt er lang niet altijd op dezelfde manier beleefd zoals bij ons in Europa of zoals het Vaticaan het zou willen. Wat dit laatste betreft hoeven we maar te wijzen op de onderdrukking van de bevrijdingstheologie in de jaren 70 en 80 van de vorige eeuw. Een ander voorbeeld is het feit dat tot midden vorige eeuw de uitoefening van andere vormen van religiositeit dan de katholieke verboden was, vooral wat betreft de van oorsprong Afrikaanse, de zwarten hadden immers geen ziel en alles wat zij geloofden kon enkel bijgeloof zijn.

Wat opvalt de laatste tientallen jaren is de opkomst van de evangelische pinksterkerken die geloof op een conservatiefdogmatische manier interpreteren en volledige gehoorzaamheid prediken aan een alles-ziende en alles-controlerende God die bij goed gedrag zal zorgen voor een mooi leven na de dood. In 2000 noemde iets meer dan 15% van de Brazilianen zich aanhanger van één of andere evangelische gemeenschap. Deze gemeenschappen, of kerken zoals u wilt, zijn vooral geïmporteerd vanuit de Verenigde Staten van Amerika, maar er is ook een Braziliaanse variant gesticht door een zichzelf bisschop noemende Macedo, de Igreja Universal de Deus (de Universele Kerk van God, ook in België aanwezig, bijvoorbeeld in Antwerpen en Brussel).

Opvallend is ook de toename van het aantal mensen dat zich "zonder religie" bestempeld (atheïsten en agnostici) van 0,2% van de bevolking in 1940 tot 7,4% in 2000. Een geleidelijke secularisering van de samenleving is ook in Brazilië niet tegen te gaan, al dient opgemerkt dat dit ook "op zijn Braziliaans" gebeurt...

De aanhangers van andere religies (zoals boeddhisme, islam, spiritisme ...) nam tussen 1940 en 2000 toe van 1,9% naar 3,4%.

- **etniciteit: daling van het aandeel blanken en zwarten in de Braziliaanse bevolking:**

In Brazilië wordt bij volkstellingen het principe gehanteerd dat de mensen zelf verklaren tot welke etniciteit ze behoren. In navolging van extremistische ideologieën zoals het fascisme zijn er vroeger wel pogingen geweest om de etniciteit van de mensen wetenschappelijk vast te leggen, maar daar is gelukkig op teruggekomen. Etniciteit is een belangrijk item en nog steeds een gevoelig onderwerp in de multi-etnische samenleving die Brazilië is. Brazilianen dienen te pas en te onpas zich te bekennen tot één of andere etnische oorsprong (blank, zwart, inheems, mesties, mulat...), vooral op allerlei officiële documenten. Ook bij de volkstelling wordt gevraagd aan elke Braziliaan om zich in één of ander vakje in te schrijven, hoe moeilijk ook. Door de traditie van discriminatie van de mensen met donkere huidskleur, die tot op de dag van vandaag nog steeds bestaat, zij het wat subtieler dan vroeger (nou ja, wat heet subtiel?) riepen velen zichzelf uit tot blank of mesties of mulat (deze twee laatste categorieën worden officieel samengevat onder de noemer "pardo" wat oorspronkelijk grijs betekent...) Zo noemde in 1940 63,4% van de bevolking zich blank, in 2000 was dit percentage teruggevallen tot 53,7%. Ook hier moeten we opletten om niet te denken in Europese interpretaties van blank. Het aantal mensen dat zich tot de groep

“pardo” (dus van gemengde etnische afkomst) bekende, nam toe van 21,2% naar 38,5% in diezelfde periode. De onderzoekers schrijven deze tendens toe aan enerzijds de steeds verder toenemende etnische vermenging maar vooral ook aan het toenemende etnische bewustzijn bij de bevolking. De Braziliaan wordt zich meer en meer bewust van zijn/haar etnische afkomst en ziet de rijkdom van deze verscheidenheid steeds meer in. Het is niet meer zo chic om blank te zijn zoals in 1940. Ook in de leidende politieke klassen, waar tot voor kort de blanken overtuigend domineerden, begint zich een verandering af te tekenen. Misschien krijgt Brazilië ooit wel eens een “pardo” president? Niemand had het tot voor kort voor mogelijk gehouden dat een ex-metaalarbeider en vakbondsleider die niet tot de traditionele elites behoorde ooit president zou kunnen worden...

- **levensverwachting: toename van het aantal 60-plussers:**

Brazilië is duidelijk ouder geworden tussen 1940 en 2000. Het aandeel 60-plussers in de totale bevolking nam toe van 4% in 1940 tot ruim 8% in 2000. Het aandeel jongeren tussen 0 en 14 jaar daalde in diezelfde periode van 42,9% naar 29,6%. De gemiddelde levensverwachting van de Brazilianen steeg van gemiddeld 42,7 jaar in 1940 naar 70,4 jaar in 2000. Uit het onderzoek blijkt ook dat het gemiddelde aantal kinderen per vrouw tussen 15 en 49 jaar daalde van 6,2 in 1940 naar 2,4 in 2000. Ook opvallend is de sterke daling van het aantal gevallen van kindersterfte. Natuurlijk zijn deze cijfers niets in vergelijking met de vergrijzing die zich voordoet in de meeste Europese landen, maar het geeft wel aan dat het cliché van de jonge, jeugdige bevolking die als het ware aan de lopende band kinderen maakt niet meer klopt.

Stilaan krijgt Brazilië te maken met de kwalen van de rijkere, zogenaamd ontwikkelde landen.

- **toename van het aantal huwelijken**

Nog een opmerkelijke maatschappelijke trend die blijkt uit het onderzoek van IBGE is de toename van het aantal huwelijken. Het aantal mensen dat huwt nam toe van 42,2% in 1940 naar 49,5% in 2000, het aantal vrijgezellen daalde in diezelfde periode van 51% tot zo'n 38%. De onderzoekers wijten deze tendens vooral aan de toenemende activering van de vrouw op de beroepsmarkt en de toestroom van vooral Europese inwijkelingen vorige eeuw die hun eigen tradities en gewoonten meebrachten die een invloed hadden op de lokale gewoonten en zeden.

In het laatste Human Development Index (HDI) rapport van de ontwikkelingsorganisatie van de Verenigde Naties, het UNDP, staat Brazilië op de 69ste plaats. Deze index vergelijkt 177 landen en territoria aan de hand van criteria als levensverwachting, alfabetisme, onderwijs en levensstandaard (gemeten via het bruto nationaal product per hoofd van de bevolking). Dit laatste HDI-rapport heeft betrekking op het jaar 2004 toen Brazilië een economische groei van bijna 5% optekende, het hoogste groeicijfer in jaren (en dat in 2005 en 2006 niet meer gehaald werd). De index, die schommelt tussen 0 (laagst mogelijke ontwikkeling) en 1 (hoogst mogelijke ontwikkeling) steeg voor Brazilië van 0,788 in 2003 naar 0,792 in 2004. Het land behoort daarbij tot de zogenaamde middengroep van “ zich ontwikkelende landen”, maar blijft daarmee toch achter op sommige andere landen uit de regio zoals Argentinië, Chili, Cuba en Mexico. Een toch wel belangrijke vaststelling van het rapport is dat Brazilië in de regio niet langer het land is met de grootste inkomensongelijkheid (verschil tussen de inkomsten van de 10% armsten en de 10% rijksten van de bevolking). Bolivia en Colombia zijn op dit vlak de koplopers geworden. Volgens het rapport is dit te danken aan de sterke economische groei in 2004 en de sociale programma's van de regering, vooral dat van de zogenaamde Familiebeurs (waarbij arme families maandelijks een kleine vergoeding krijgen mits ze aan enkele voorwaarden voldoen zoals het naar school sturen van hun kinderen, deelnemen aan alfabetisatiecursussen voor alle familieleden). Kritiek is er wel in het rapport op het onderwijs in Brazilië. Volgens de onderzoekers is er goede vooruitgang geboekt in de jaren 90 van vorige eeuw op het vlak van het toegankelijker maken van het onderwijs voor iedereen en de kwaliteit van het onderwijs, maar sinds 2000 stelt men een stilstand op dat vlak vast.

Er is dus nog veel werk voor de regering Lula II die sinds begin dit jaar aan de macht is...

Juni 2007
Guy De Nocker

DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL

Giften voor het straatkinderenproject van Freddy Goven in Alagoinhas kan je steeds overmaken via een overschrijving of via een permanente opdracht op rekening: **000-0173311-69**
van PROMA, Vorstlaan 199 te 1160 Brussel, met volgende vermelding:

PR 63.70.82 Fr. Goven / Braz.

Indien het jaarlijkse totaal van je giften minstens **30 euro** (*) bedraagt, ontvang je automatisch een fiscaal attest.

()Deze 30 euro kost u dank zij het fiscaal attest in werkelijkheid slechts zo'n 15 euro (ongeveer 600 BEF).
Houd hiermee rekening wanneer je het bedrag dat je écht wil delen gaat bepalen!*

DAN K JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL

Website : <http://users.skynet.be/nbpastoral/>

Nieuwsbrief per e-mail ? Schrijf je in!

(en help ons zo druk- en verzendingskosten te besparen)

Stuur een mail naar nbpastoral@skynet.be

met vermelding 'nieuwsbrief pastoral'.

Het afdrukken van de nieuwsbrief werd gesponsord door de firma

comkreet[®]
c o m m u n i c a t i e b u r e a u

Een bedrijf van de E-SO nv groep
Lange Leemstraat 372 – 2018 Antwerpen
Tel. 03 201.93.10 - www.comkreet.be

Verkoop, installatie en onderhoud van hard- en software, netwerken en beveiliging – info@comkreet.be
Marketing advies, grafische communicatie en webdesign – design@comkreet.be